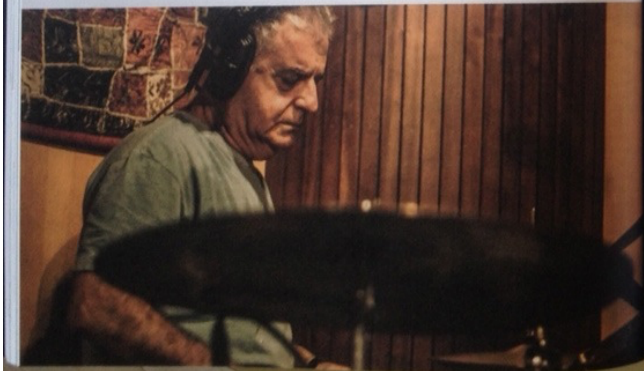

Leo Minax til venstre og Paulo Braga og Tom Jobim i midten. De er på et hotel i Rio de Janeiro. Foto: Paulo Braga

BRASILIANSK MESTER MED VARM LINJE TIL ELIS & TOM

Paulo Braga var i København for at genopføre det klassiske album fra 1974 med Elis Regina og Antonio Carlos Jobim. Vi mødte ham på vej til lufthavnen.

Velkommen, Hollandsk!

I Brasilien har han fået kælenavnet Paulinho – Lille Paul. Men det er man ud over den nu 70-årige tromme-maestros karriere, er det ikke noget usmt over tingene. Paulinho fra byen Guarani i delstaten Minas Gerais er en lille gigant, både når det gælder vigtige optrædte i krydsfeltet mellem Música Popular Brasileira og jazz og siden i en årrække i New York. Kapaciteter som Gal Costa, Egberto Gismonti, Gilberto Gil, Cartão Veloso, Chico Buarque og Marisa Valle er blandt dem, som har brugt Paulo Braga som musikleder og tæller ikke mindst et samarbejde med saxofonisten John Henderson på *tribute*-pladen til Jobim under titlen DOUBLE RAINBOW, der kom i 1995 og hvor Braga delte jobbet som trommeslager med Jack DeJohnette. Her spillede en anden brasiliansk pianist med udbrændt: Eliane Elias.

Når man taler om den brasilianske star Minas Gerais, kommer mange uafslædt til at tænke på Milton Nascimento, og det er heller ikke helt forkert, når man taler om Paulo. De søgte begge i 1960'erne ind til statens hovedstad og dannede i Berimbau Trio snart fundamentet for pianisten Wagner Trios udsættelse ved fygelet. Milton begyndte nemlig som bassist, og med Paulo ville han efterfølgende søge mod syd, til byen alle veje fører til i Rio de Janeiro ville de begge siden komme til at præge scenen.

I Paulo Bragas tilfælde var mødet med en gudebesiddet og romantisk sangerinde, som samtidig besad en stemme af den slags, man bare aldrig glemmer. Han mødte barstjernen, som nu er blevet voksen og klar til at sætte sit udelelige præg på latin-musik herude. Han mødte Elis Regina.

Siden kom han til Los Angeles med de unge lever og Elis og mødte mesteren Jobim til indspilningen af klassikeren ELIS & TOM. Her blev tråden taget op fra den berømte plade med Vinícius, men med al respekt for Astrud Gilberto fandt Tom Jobim i Elis Regina en sangerinde, som havde et helt specielt præg, hvilket var tydeligt allerede på pladens åbningssnummer *Que é Maria*.

Paulo Braga er i Danmark for at spille på Copenhagen Jazz Festival med den danske Brasilien-kendte og pianist, Steen Rasmussen, som sidste år begik et lille mesterværk i form af pladen *10 MEJOR DE CADA CASA*. Det er nu på falderebet, og selvom Leo Minax agerer snarere travl manager med stopper i Brasilien end den oversætter, der egentlig var aftalen. Alt er blevet klar, for den danske pianist har fået et lidebefindende og er nu på skadestuen, hvilket har rystet Paulo.

Alligevel sætter vi os ned til en snak om den vellykkede turné med de danske musikere, som Paulo Braga er meget glad for, ikke mindst fordi de spiller knivskarp samba i rytmen 7/4, når det den brasilianske mestertrommeslager ikke har gjort i årevis.

Men også til en tur ind ad memory lane i forbindelse med Elis Regina og Antonio Carlos Jobim.

Stærkede med Milton

—Kom du fra en familie med musik?
—Min far var tromme-spiller akustisk guitar og baje, og vi havde et dansband, da jeg var ti år. Jeg spillede perkussion i søndagskolen, altså tamburin, lilleramme og pandero. Det var men at boede i Guarani en lille by i Minas Gerais, der ligger fem timer fra Belo Horizonte. Da jeg var alder, flyttede vi ind til Belo Horizonte og begyndte at møde musikere, folk som bassisten Paulinho Horta, som var guitaristen Toninho Horta storebror. Det var i 1963.

—Men så lærte jeg meget virkelig godt: Pianisten Wagner Trio og Milton [Nascimento]. Milton og Wagner med et kæmpe stort sort hår spillede noget, og bagefter forsøgte de at de havde en klub, Berimbau Club, hvor de spillede jazz. Og de inviterede mig. Wagner spillede og Milton sang *Stade By* hurtigt, så vi havde Berimbau Trio, hvor Milton spillede kontrabas og jeg spillede trommer.

—Milton begyndte at gå til akustisk guitar hos Paulinho Horta på det tidspunkt. Og Paulinho fortalte mig at på tre måneder kunne *Bossa*, som vi kaldte ham, spille bedre end mig! Utrolig fyr. Men vi spillede en masse med den trio i årene 1965 til 67.

—Men så flyttede Milton til Rio de Janeiro og Wagner Trio flyttede til São Paulo.

—Hvad inspirerede dig, da du voksede op?

—Gennem min opvækst lyttede jeg meget til Antonio Carlos Jobim, men også klassisk musik, John Coltrane, Miles Davis, Art Blakey, trommeslageren Edson Machado og selvfølgelig Elvis Jones, som var min helt store inspiration.

—Hvordan kom du til at spille med Elis Regina?

—Elis Regina insisterede på at blive opfattet som musiker og ikke sanger.

Paulo Braga, Leo Minax, Steen Rasmussen, Frederik Damsgaard og Jacob Andersen

—Efter 1967 gik der tre år, hvor vi ikke spillede sammen, men i 1970 begyndte jeg at spille med pianisten Antonio Adolfo og hans gruppe A Brazuca, som før mig havde haft Victor Murga bag trommerne, men han begyndte at spille med Wilson Simenah, som dannede gruppen Alegria Alegria. Men Antonio Adolfo manager tog til Sao Paulo og inviterede mig til at komme og spille med A Brazuca, som arbejdede i studiet i Rio de Janeiro.

—Jeg spillede også med Tim Maia, hvor vi spillede noget, han kaldte for Funky Soul Music. Det var den første plade med ham, og det blev spillet en masse på radioen.

—Men efter et stykke tid gik A Brazuca i opløsning. Det var ærgerligt, for vi havde brugt en masse tid i studiet og havde indspillet en masse. Men så blev jeg inviteret til sammen med bassisten Luizinho Maia — som også havde været med i A Brazuca — til at komme med i Elis Reginas trio. Vi havde jo kendt til hende i mange år, fordi hun havde været fremme allerede som barn.

—Det var ret sjovt, for da vi mødtes første gang, sagde Elis bagefter: "Paulo, jeg var så nervøs over at skulle spille med dig, som er sådan en Funk Man!"

—Men Luizinho Maia fik sin ven Hélio Delmiro med på guitar og Chico Barza på perkussion og vi havde César Mariano på klaver og så mig selv. Elis Regina insisterede på at blive opfattet som musiker

og ikke sanger. Hun sagde altid: "Jeg er musiker, jeg bruger min stemme som et instrument!"

—Det var en fantastisk god tid med det orkester. Vi indspillede også med alle mulige andre, med Caetano Veloso, Gilberto Gil, Gal Costa, Chico Buarque. Der var mange indspilninger hver dag. Jeg savner den tid. Nu har jeg kun et projekt en gang imellem: Dengang var der musik alle steder. En enorm produktion i studierne i Rio.

—Jeg var i Japan med Elis, da vi første gang lærte om korstretband. Det var helt utroligt for os. En ny verden og en udgave af en masse musik på bånd. Hver plade kom også på bånd, indtil CD'en kom. Verden ændres så hurtigt — min unge søn Gabriel, som jeg har lavet hip-hop med, har aldrig hørt en CD. Det eksisterer slet ikke i hans generation. Jeg er altså en gammel mand, griner Paulo Braga.

—Nu er der hendes datter, Maria Rita. Da jeg mødte hende, sagde hun at hun ikke sang, men hellere ville arbejde som journalist. Seks måneder senere fortalte Milton Nascimento begyndt at tale. Maria Rita er begyndt at synge og hun er berømt! De synger, hun er den nye Elis, men der er vi altså ikke borte. Hun er god, men hendes mor havde erfaring fra natklubber og havde sunget live fra hun var fem. Maria Rita? Hun er ret god og DNK'er er det.

Leo Minax er ved at gå ud af sit gode skind. De skal spise og finde luthavnen. Paulo vil gerne tale videre, men det må blive en anden gang. ■

—Jeg er meget glad for det nye projekt med Steen Rasmussen og Leo Minax (med Paulo Braga / Josefine Cronholm / Leo Minax), fordi vi har indspillet sammen nede i Rio og fordi vi på alle måder får noget live i den historiske plade med Elis og Tom. De drejede spiller bare så godt.

—Jeg var faktisk ret nervøs, for de spiller i symfonien 7/4, og det er jeg ikke vant til at spille mere. De spillede helt vildt godt, men det var mærkeligt for mig. De sagde, at de var så nervøse over at skulle spille med mig, Paulo Braga, og jeg som bare siger: "Me too." Men lidt efter lidt blev det bare bedre og bedre. Leo Minax hjalp os med sin sang og Jacob (Andersen) spillede så godt. Jeg begyndte at føle mig sikker og afslappet og hele CD'en blev rigtig god. Jeg har været med på de sidste tre CD'er, det vigtigste projekt, jeg har været med på de sidste tre.

—Si tingede Steen og talte om denne tur. At spille samba i Rio? Jeg skulle helt til Danmark for at finde folk, som spillede samba i Brasilien vil de spille funky hele tiden, og så kommer Peter og spiller samba i 7/4! Og nu siger Steen, at vi skal på tur til klubber. Det er så fint. Jeg er så spændt på at spille med de børn, og håber vi kan lave endnu et projekt!

Leo Maria Rita

—Blagge til Elis Regina som diæle gamle ung. Det var en rigtig sød overboreddet. Senere mødte vi hinanden på lande-klubben som musikere jo gør. Og de andre musikere sagde, at hun